

KÓDEX SPRÁVANIA SCHVÁLENÝ SKUPINOU KOORDINÁTOROV NA ÚČELY SMERNICE 2005/36/ES O UZNÁVANÍ ODBORNÝCH KVALIFIKÁCIÍ¹

VNÚTROŠTÁTNE ADMINISTRATÍVNE POSTUPY PATRIACE DO PÔSOBNOSTI SMERNICE 2005/36/ES

Upozornenie: Tento kódex nie je právne záväzným nástrojom. Vychádza však zo smernice 2005/36/ES a zo Zmluvy o ES, ako ich vykladá právna teória Súdneho dvora ES. Sťažnosti na nedodržovanie tohto kódexu zo strany príslušných orgánov sa preto budú skúmať so zreteľom na tieto právne základy

---

¹ Úradný vestník Európskej únie – L 255, 30.9.2005.

I. INFORMÁCIE

	1. Informácie, ktoré má odchádzajúcemu migrantovi poskytnúť kontaktné miesto v členskom štáte pôvodu
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p><u>Migrantovi sa poskytnú informácie a/alebo dokumenty uvedené v stĺpci B a:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) adresa, na ktorej možno nájsť vnútroštátne usmernenia k smernici ustanovené hostiteľským členským štátom a inými členskými štátmi²; (e-mail, internetová stránka atď.); na požiadanie je potrebné poskytnúť papierovú verziu; b) internetové stránky EURES³ a poradcov EURES-u, ktorí môžu poskytnúť ďalšie informácie v hostiteľskom členskom štáte (napríklad o voľných pracovných miestach alebo o sociálnom zabezpečení); c) [kontaktné údaje príslušného jednotného kontaktného miesta na účely absolvovania postupov v prípade, že sa implementuje smernica o službách]⁴; d) migrant na požiadanie dostane informácie, či je povolanie, ktoré chce vykonávať v hostiteľskom členskom štáte, v tomto členskom štáte regulované; v prípade povolání, ktoré patria do pôsobnosti hlavy III kapitoly 1 smernice, dostane migrant informácie o úrovni, do ktorej je zaradená kvalifikácia hostiteľského členského štátu podľa článku 11 smernice; e) migrant, ktorý chce poskytovať službu v inom členskom štáte, dostane na požiadanie informácie, či musí predložiť vyhlásenie, a dostane zoznam povolání, ktoré podliehajú kontrole kvalifikácií, alebo údaje o adrese, na ktorej je tento zoznam dostupný; f) informácie o tom, ako v členskom štáte pôvodu v prípade potreby získať zoznam úradných prekladateľov, ak taký zoznam existuje (pozri bod 6).
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p><u>Migrantovi sa poskytnú tieto informácie a/alebo dokumenty:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) názov, adresa, telefónne číslo, číslo faxu, e-mailová adresa a internetová stránka, ak existuje, kontaktného miesta v hostiteľskom členskom štáte;

² Usmernenia sú dostupné v Taliansku a Švédsku.

³ <http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=sk>

⁴ Má sa uplatňovať, ak bolo v členskom štáte zriadené jednotné kontaktné miesto.

	<p>b) internetová stránka GR pre vnútorný trh a útvary Európskej komisie⁵, pričom sa uvedie internetová stránka, na ktorej sú dostupné tieto dokumenty: smernica 2005/36/ES; usmernenia pre používateľov; kódex správania; údaje o regulovaných povolaniach⁶; na požiadanie sa poskytnú papierovú verziu smernice, usmernení pre používateľov a kódexu správania; na požiadanie sa poskytne príslušný výpis z databázy regulovaných povolání;</p> <p>c) migrantovi sa poskytnú údaje o úrovni, do ktorej je zaradená jeho kvalifikácia podľa článku 11 smernice;</p> <p>d) meno, adresa, telefónne číslo, číslo faxu, e-mailová adresa a internetová stránka príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré vydávajú osvedčenia stanovené v smernici a najmä, pokiaľ ide o kvalifikácie, na ktoré sa vzťahuje automatické uznávanie podľa hlavy III kapitoly III a ktoré spĺňajú minimálne požiadavky na odbornú prípravu, takzvané „osvedčenie o zhode“ (príloha VII.2); osvedčenie potvrdzujúce, že odborná príprava je regulovaná; osvedčenie o odbornej praxi v prípade povolání patriacich do pôsobnosti hlavy III kapitoly II; osvedčenie o odbornej praxi (článok 3 ods. 3 a príloha VII ods. 1 písm. c)); doklady, ak také sú, ktoré potvrdzujú bezúhonnosť a dobré meno, alebo že tieto osoby neboli v likvidácii, alebo nemali odložený alebo zakázaný výkon tohto povolania v prípade závažného porušenia odborných pravidiel alebo trestného činu (príloha VII ods. 1 písm. d)) a doklad, že neboli odsúdené za spáchanie trestného činu (článok 7 písm. e)); ak niektoré doklady musia byť overené (pozri bod 5 kódexu), migrant musí byť informovaný o tom, ako si tieto doklady môže dať overiť (s tým spojené formality a vydávajúci orgán);</p> <p>e) kontaktné miesto domovského členského štátu na požiadanie poskytne migrantovi dodatočné informácie a pomoc v prípade problémov počas procesu uznávania (pozri body 9, 10, 11, 12, 14 kódexu správania); oznámi tiež migrantovi, že v prípade problémov počas procesu uznávania môže kontaktovať kontaktné miesto hostiteľského členského štátu a že v takom prípade sa mu poskytnú dodatočné informácie a pomoc (pozri body 9, 10, 11, 12, 14 kódexu správania).</p>
<p>C. NEPRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) <u>Migrantovi sa poskytne menej informácií, ako sa uvádza v stĺpci B.</u></p>
	<p>2. Informácie, ktoré má prichádzajúcemu migrantovi poskytnúť kontaktné miesto v hostiteľskom členskom štáte</p>
<p>A. NAJLEPŠIA PRAX</p>	<p><u>Migrantovi sa poskytnú informácie a/alebo dokumenty uvedené v stĺpci B a:</u></p> <p>a) adresa, na ktorej možno nájsť vnútroštátne usmernenia k smernici ustanovené príslušným členským štátom (e-mailová adresa, internetová stránka atď.); na</p>

⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?lang=en

	<p>požiadanie je potrebné poskytnúť papierovú verziu;</p> <p>b) internetová stránka EURES⁷ a adresy poradcov EURES-u, ktorí môžu poskytnúť ďalšie informácie (napríklad o voľných pracovných miestach alebo o sociálnom zabezpečení).</p>
<p>B. PRIJATELNÁ PRAX</p>	<p><u>Migrantovi sa poskytnú tieto informácie a/alebo dokumenty:</u></p> <p>a) kontaktné miesto v hostiteľskom členskom štáte poradí migrantovi príslušný orgán, ktorému môže zaslať žiadosť [alebo príslušné jednotné kontaktné miesto, ak sa uplatňuje smernica o službách]⁸;</p> <p>b) migrant na požiadanie dostane informácie, či je povolenie, ktoré chce vykonávať v hostiteľskom členskom štáte, v tomto členskom štáte regulované; v prípade povolaní, ktoré patria do pôsobnosti hlavy III kapitoly 1 smernice, dostane migrant informácie o úrovni, do ktorej je zaradená kvalifikácia hostiteľského členského štátu podľa článku 11 smernice;</p> <p>c) v prípade, že kontaktné miesto domovského členského štátu migrantovi túto informáciu neoznámilo, pretože migrant sa na toto kontaktné miesto neobrátil, internetovú adresu GR pre vnútorný obchod a útvary Európskej komisie, pričom sa uvedie internetová stránka, na ktorej sú dostupné tieto dokumenty: smernica 2005/36/ES; používateľská príručka; kódex správania; databáza regulovaných povolaní; na požiadanie sa poskytne papierová verzia smernice, používateľskej príručky a kódexu správania; na požiadanie sa poskytne papierová verzia príslušného výpisu z databázy regulovaných povolaní;</p> <p>d) na požiadanie sa poskytne názov, adresa, telefónne číslo, číslo faxu, e-mailová adresa a internetová stránka kontaktného miesta v domovskom členskom štáte, v prípade že existuje (napríklad s cieľom umožniť migrantom, aby zistili, kde môžu získať osvedčenia od domovského členského štátu (pozri bod 1.B písm. d));</p> <p>e) v prípade, že o to migrant požiada, informáciu o internetovej adrese, kde možno nájsť príslušný zákon, ktorým sa transponuje smernica v súvislosti s povolaním, ktoré chce migrant vykonávať, alebo sa mu zákon zašle elektronickou poštou; na požiadanie je potrebné poskytnúť papierovú verziu;</p> <p>f) informácie o pravidlách, ktorými sa riadi výkon povolania (napríklad registrácia v profesijnej organizácii, práva a povinnosti vyplývajúce z daného povolania, nepretržitý odborný vývoj, pravidlá, ktorými sa riadi členstvo, právne predpisy v sociálnej oblasti, etické pravidlá atď.) a v prípade potreby informácie o odborových a profesijných organizáciách; tieto informácie možno poskytnúť prostredníctvom uvedenia internetových adries, ktoré sa konkrétne venujú tejto problematike, alebo v elektronickej podobe;</p> <p>g) migranti, ktorí chcú poskytovať službu, musia byť informovaní tom, či musia predložiť vyhlásenie, a či povolenie, ktoré chcú vykonávať, podlieha kontrole kvalifikácie;</p>

⁷ <http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=sk>

⁸ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

	<p>h) v prípade, že sa na pomery uchádzača nevzťahuje smernica 2005/36/ES (napríklad žiadosť o akademické uznanie), mali by sa mu poskytnúť postačujúce informácie, ktoré mu umožnia presmerovať žiadosť zodpovednému rezortu;</p> <p>i) migrantovi sa poskytnú informácie, že pokiaľ sa vyskytnú problémy počas postupu uznávania, môže sa obrátiť na kontaktné miesto v hostiteľskom členskom štáte a že v takých prípadoch mu budú poskytnuté dodatočné informácie a pomoc.</p>
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<p>a) <u>Migrantovi sa poskytnú menej informácií, ako sa uvádza v stĺpci B.</u></p>

II. DOKLADY

	<p>3. Doklady, o predloženie ktorých môže migranta požiadať príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte na účely usadenia sa</p>
<p>A. NAJLEPŠIA PRAX</p>	<p>a) V prípade uplatňovania článku 12 smernice poskytne príslušný orgán domovského členského štátu príslušnému orgánu hostiteľského členského štátu informácie, ktoré mu umožnia objasniť štatút príslušnej rovnocennej úrovne kvalifikácie, najlepšie vo forme dokladu uvedeného v prílohe A k tomuto kódexu.</p> <p>b) [Pokiaľ ide o povolania patriace do pôsobnosti hlavy III kapitoly I, v prípade, že migranti nie sú schopní poskytnúť potrebné informácie, príslušný orgán hostiteľského členského štátu by mal zistiť informácie o odbornej príprave, ktorú migrant absolvoval, a pri kladení príslušných otázok uplatniť systém IMI⁹.]</p> <p>c) [V prípade, že príslušný orgán hostiteľského členského štátu má akékoľvek pochybnosti alebo otázky, pokiaľ ide o doklady uvedené v stĺpci B, ktoré poskytol migrant, zadá príslušnú otázku prostredníctvom Informačného systému pre vnútorný trh (IMI).]¹⁰</p>
<p>B. PRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>Od migranta možno vyžadovať, aby poskytol:</p> <p>a) doklad o štátnej príslušnosti, napríklad kópiu svojho preukazu totožnosti alebo pasu;</p> <p>b) kópiu osvedčenia o odbornej spôsobilosti alebo doklad o formálnej kvalifikácii, ktoré poskytujú právo na prístup k povolaniu a ktoré sú definované v článku 3.1 písm. b), článku 3.1 písm. c) a v článku 11 smernice;</p> <p>c) informácie o charaktere kvalifikácie uvedenej v článku 12 smernice, ako sú stanovené v štandardnom formulári (doklad v prílohe A k tomuto kódexu), v prípade, že tento formulár poskytol migrantovi členský štát pôvodu, alebo mu bol poskytnutý iným spôsobom;</p> <p>d) príslušný orgán hostiteľského členského štátu môže odporúčať migrantom, aby poskytli informácie o nepretržitom odbornom vývoji, seminároch a všetkých formách odbornej prípravy, na ktorých sa zúčastnili okrem počiatočnej odbornej prípravy, pretože dodatočná odborná príprava môže kompenzovať podstatné rozdiely medzi kvalifikáciami a umožniť migrantom, aby sa vyhli kompenzačnému opatreniu;</p> <p>e) dôkaz o odbornej praxi uchádzača: ak taká odborná prax predstavuje predbežnú podmienku uplatňovania smernice 2005/36/ES (to znamená, keď sa povolanie ani odborná príprava neregulujú v</p>

⁹ Ak je systém IMI funkčný pre príslušné povolanie.

¹⁰ Pozri poznámku pod čiarou č. 9.

krajine pôvodu, ale povolanie je regulované v hostiteľskej krajine) a ak je v záujme migranta poskytnúť také informácie, keďže mu to umožní, aby sa úplne alebo čiastočne vyhol povinnosti urobiť skúšku odbornej spôsobilosti alebo absolvovať adaptačné obdobie; mali by sa brať do úvahy akékoľvek dôkazné prostriedky, preto migrant nemusí predkladať osvedčenie vydané príslušným orgánom; hostiteľský členský štát musí napríklad uznať výplatné pásky alebo osvedčenia od zamestnávateľov; je však nevyhnutné, aby sa podľa akéhokoľvek dôkazného prostriedku dala jednoznačne určiť odborná činnosť, ktorú migrant vykonával,

osvedčenie vydané príslušným orgánom v domovskom členskom štáte sa však môže vyžadovať v týchto prípadoch:

- na účely automatického uznania odborných kvalifikácií na základe odbornej praxe podľa článkov 16 až 19, pozri prílohu VII bod 1 písm. c) k smernici,
- na preukázanie troch rokov odbornej praxe v prípade držiteľov kvalifikácie z tretej krajiny v súlade s článkom 3 ods. 3 smernice,
- v prípade sektorových povolaní, aby sa na ne vzťahovalo automatické uznávanie na základe ustanovení o všeobecne alebo osobitne nadobudnutých právach smernice 2005/36/ES, napríklad (pozri: článok 23 ods. 1 až 5), článok 27 ods. 1 v prípade špecializovaných lekárov, článok 33 a článok 33 písm. a) v prípade zdravotných sestier, článok 37 v prípade zubných lekárov, článok 39 v prípade veterinárnych lekárov, článok 43 a článok 43 písm. a) v prípade pôrodných asistentiek, článok 49 ods. 2 v prípade architektov), a pokiaľ ide o pôrodné asistentky a farmaceutov, aby využívali automatické uznávanie kvalifikácie za určitých okolností (pozri články 41 a 45 ods. 3);

- f) doklady osvedčujúce bezúhonnosť a dobré meno migranta, alebo že nebol v likvidácii, alebo mu nebol odložený či zakázaný výkon tohto povolania v prípade závažného porušenia odborných pravidiel alebo trestného činu, alebo miestoprísažné vyhlásenie, alebo čestné vyhlásenie (ak sa táto požiadavka uplatňuje aj na štátnych príslušníkov) v súlade s prílohou VII bod 1 písm. d) k smernici,
- g) osvedčenie o telesnom a duševnom zdraví (ak sa požiadavka uplatňuje aj na štátnych príslušníkov) (príloha VII bod 1 písm. e) k smernici) vydané príslušným orgánom, ktorým môže byť súkromný lekár (všeobecný lekár alebo špecialista v závislosti od požadovaného osvedčenia);
- h) doklad o finančnej situácii uchádzača a doklad o poistení (ak sa požiadavka uplatňuje aj na štátnych príslušníkov) (pozri podrobnosti v prílohe VII bod 1 písm. f) k smernici);
- i) v prípade kvalifikácií, na ktoré sa vzťahuje automatické uznávanie podľa hlavy III kapitoly III a ktoré spĺňajú minimálne požiadavky odbornej prípravy, takzvané osvedčenie o zhode v súlade s prílohou VII bod 2;
- j) v prípade kvalifikácií, na ktoré sa vzťahuje automatické uznávanie podľa hlavy III kapitoly III a ktoré spĺňajú minimálne požiadavky odbornej prípravy, ale ich označenie nezodpovedá titulom uvedeným v príslušnej prílohe smernice, osvedčenie o „zмене označenia“ v súlade s článkom 23 ods. 6;
- k) v prípade povolaní patriacich do pôsobnosti hlavy III kapitoly I môžu príslušné orgány hostiteľského členského štátu požiadať migrantov, aby poskytli informácie o odbornej príprave, ktorú absolvovali, ak je potrebné zistiť, či existujú podstatné rozdiely, v súlade s článkom 14 (pozri prílohu VII bod 1 písm. b)); v dôsledku toho môže príslušný orgán hostiteľského členského štátu v prípade potreby požiadať o informácie o celkovom trvaní štúdia, predmetoch štúdia a ak je to vhodné aj o vyváženosti teoretickej a praktickej časti; ak žiadateľ nie je schopný poskytnúť tieto informácie, príslušné orgány hostiteľského členského štátu sa obrátia na kontaktné miesto, príslušný orgán alebo akýkoľvek iný relevantný orgán v domovskom členskom štáte; v každom prípade, ak nie je možné zistiť informácie o odbornej príprave, rozhodnutie, ktoré prijme príslušný orgán, bude založené na dostupných informáciách;
- l) V prípade, že príslušný orgán hostiteľského členského štátu má akékoľvek pochybnosti alebo otázky, pokiaľ ide o doklady uvedené v stĺpci B, musí daný problém predložiť svojmu náprotivku v domovskom členskom štáte s využitím administratívnej spolupráce.

<p>C. NEPRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) Od migranta sa nesmie vyžadovať, aby poskytol viac informácií o odbornej príprave ako sa uvádza v stĺpci B písm. k), keďže tu ide o uznanie odbornej prípravy a nie o akademické uznanie. Uznanie nemožno zamietnuť z jediného dôvodu, že migrant nie je schopný poskytnúť informácie o odbornej príprave v členskom štáte, v ktorom nadobudol svoju kvalifikáciu a tento postup sa nesmie príliš omeškať z toho istého dôvodu. V takom prípade je povinnosťou príslušného orgánu, aby vyhľadal tieto informácie prostredníctvom administratívnej spolupráce (pozri písm. k) v rámci prijateľného postupu).</p> <p>b) Od migranta sa nesmie vyžadovať, aby poskytol viac dokladov (napríklad vyhlásenie o štátnej príslušnosti od svojho konzulátu) a/alebo informácií, ako sa uvádza v stĺpci B a/alebo v predpísanej forme).</p>
<p>4. Doklady, o predloženie ktorých môže migranta požiadať príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte v prípade poskytovania dočasných služieb</p>	
<p>A. NAJLEPŠIA PRAX</p>	<p>a) [V prípade, že príslušný orgán hostiteľského členského štátu má akékoľvek pochybnosti alebo otázky, pokiaľ ide o doklady uvedené v stĺpci B, ktoré poskytol migrant, zadá danú otázku prostredníctvom systému IMI.]¹¹</p>
<p>B. PRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) Vyhlásenie (článok 7 ods. 1 smernice) s dátumom a podpisom, v ktorom sa uvádza zámer poskytovať službu na území hostiteľského členského štátu, preukazuje sa totožnosť migranta (údaje o totožnosti, adresa, povolanie, členský štát usadenia sa), povolanie, ktoré chce vykonávať v hostiteľskom členskom štáte, názov poisťovne, ak existuje, číslo poisťovnej zmluvy alebo iné prostriedky kolektívnej ochrany, pokiaľ ide o odbornú zodpovednosť.</p> <p>b) Dôkaz o štátnej príslušnosti (článok 7 ods. 2 písm. a) smernice), napríklad kópiu preukazu totožnosti alebo pasu.</p> <p>c) Doklady osvedčujúce usadenie sa v súlade so zákonom (článok 7 ods. 2 písm. b) smernice); pozri zoznam dokladov, ktoré môžu poskytnúť členské štáty, uvedený v prílohe B¹² kódexu; v každom prípade je nevyhnutné, aby doklad jednoznačne preukazoval odbornú činnosť, ktorú migrant vykonával.</p> <p>d) V prípade, že doklad stanovený v stĺpci B písm. c) nepotvrďuje, že migrant nemal zákaz vykonávania povolania v momente doručenia osvedčenia o usadení v súlade so zákonom (článok 7 ods. 2 písm. b)), možno poskytnúť iný doklad na tento účel (napríklad výpis z trestného registra, doklad od profesijnej organizácie).</p> <p>e) Kópia dokladu o odbornej kvalifikácii (článok 7 ods. 2 písm. c) smernice) ktorou je, ako je definované v článku 3 ods. 1 písm. b) smernice, kvalifikácia potvrdená dokladom o formálnej kvalifikácii, osvedčením o spôsobilosti a/alebo o odbornej praxi.</p> <p>f) Doklad o odbornej praxi v trvaní najmenej dvoch rokov, ak profesia ani odborná príprava nie sú regulované (článok 7 ods. 2 písm. d) smernice). Mali by sa uznávať akékoľvek dôkazné prostriedky, migrant preto nemusí predložiť osvedčenie vydané príslušným orgánom, hostiteľský členský štát musí napríklad</p>

¹¹ Pozri poznámku pod čiarou č. 9.

¹² Príloha B ešte nie je k dispozícii.

	<p>uznať potvrdenky o zaplacení alebo osvedčenia od zamestnávateľov, za predpokladu, že jednoznačne potvrdzujú vykonávanú odbornú činnosť. V prípade, že doklad stanovený v stĺpci B písm. c) dosvedčuje, že migrant má dva roky odbornej praxe v členskom štáte usadenia sa, žiadny iný doklad sa nevyžaduje.</p> <p>g) Doklad o tom, že migrant nebol odsúdený za spáchanie trestného činu pre povolania v oblasti bezpečnosti (napríklad výpis z trestného registra).</p> <p>h) V prípade povolaní, na ktoré sa nevzťahuje automatické uznávanie a pri ktorých by kontrola kvalifikácie podľa článku 7 ods. 4 smernice bola odôvodnená, môže príslušný orgán hostiteľského členského štátu v prípade potreby a na účely urýchlenia postupu odporúčať migrantom, aby ihneď po prijatí vyhlásenia (pozri bod 8.B b)) poskytli informácie o absolvovanej odbornej príprave. Ak migrant do jedného mesiaca od prijatia vyhlásenia neposkytne také informácie, potom sa príslušný orgán hostiteľského členského štátu musí obrátiť na kontaktné miesto, príslušný orgán domovského členského štátu alebo ktorýkoľvek relevantný orgán v domovskom členskom štáte s cieľom zistiť tieto informácie.</p> <p>Ak príslušný orgán hostiteľského členského štátu neodporúčať migrantom, aby poskytli informácie o odbornej príprave ihneď po prijatí vyhlásenia, potom musí príslušný orgán prostredníctvom kontaktného miesta, príslušného orgánu domovského členského štátu alebo akéhokoľvek relevantného orgánu v domovskom členskom štáte do jedného mesiaca od prijatia vyhlásenia v prípade potreby zistiť informácie o odbornej príprave, ktorú migrant absolvoval. V prípade, že príslušný orgán napriek všetkým vynaloženým úsiliam nebol schopný zistiť tieto informácie v rámci tohto mesiaca, potom príslušný orgán môže požiadať migranta o poskytnutie týchto informácií. Na migranta sa treba obrátiť, hneď ako príslušný orgán nadobudne istotu, že nedokáže zistiť žiadne informácie o odbornej príprave.</p> <p>Ak nie sú dostupné žiadne informácie, príslušný orgán prijme rozhodnutie na základe dokladov a iných dostupných informácií.</p> <p>Vzhľadom na to, že informácie o odbornej príprave sú potrebné len na zistenie podstatných rozdielov medzi kurzami odbornej prípravy, ktoré by pravdepodobne boli škodlivé pre zdravie alebo bezpečnosť verejnosti, príslušný orgán môže požiadať o príslušné informácie len na tento účel: celkové trvanie štúdia, predmety štúdia a ak je to potrebné, pomer a vyváženosť praktickej a teoretickej časti odbornej prípravy.</p> <p>i) V prípade povolaní, na ktoré sa nevzťahuje automatické uznávanie a pri ktorých by kontrola kvalifikácií bola odôvodnená podľa článku 7 ods. 4 smernice, príslušný orgán hostiteľského členského štátu môže odporúčať migrantom, aby ihneď po prijatí vyhlásenia (pozri bod B b)) poskytli informácie o odbornej príprave, nepretržitom odbornom vývoji, seminároch a všetkých formách odbornej prípravy, na ktorých sa zúčastnili okrem počítačovej odbornej prípravy, pretože, na prvom mieste, môžu sa vyhnúť kontrole kvalifikácie alebo, na druhom mieste, odborná prax a dodatočná odborná príprava môže kompenzovať podstatné rozdiely medzi kvalifikáciami a umožniť migrantom, aby sa vyhli kompenzačnému opatreniu.</p> <p>j) V prípade, že príslušný orgán hostiteľského členského štátu má akékoľvek pochybnosti alebo otázky, pokiaľ ide o doklady uvedené v tomto stĺpci, ktoré poskytol migrant, musí daný problém predložiť svojmu náprotivku v domovskom členskom štáte s využitím administratívnej spolupráce.</p>
<p>C. NEPRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) Ak sa vyžaduje lehota na predloženie vyhlásenia.</p> <p>b) Ak sa ako doklad o usadení sa v súlade so zákonom uznáva len osvedčenie vydané príslušným orgánom v domovskom členskom štáte.</p> <p>c) Ak sa na účely kontroly kvalifikácie vyžaduje viac informácií o odbornej príprave ako sa uvádza v stĺpci B písm. h).</p> <p>d) Ak sa predloženie dokladov uvedených v stĺpci B písm. i) stane nevyhnutnou podmienkou na kontrolu kvalifikácie.</p> <p>e) Ak sa vyžaduje viac dokladov (napr. kópia poisťovnej zmluvy alebo osvedčenia od poisťovne s vyhlásením) a/alebo iných informácií, ako sa uvádza v stĺpci B</p>

	a/alebo ak sa vyžadujú v normatívnej forme.
	5. Forma, v akej migrant predkladá doklady, ktoré vyžadujú príslušné orgány hostiteľského členského štátu
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) [Bežné fotokópie: príslušný orgán hostiteľského členského štátu v prípade odôvodnených pochybností overí u príslušného orgánu domovského členského štátu pravosť kvalifikácie a/alebo osobných údajov pomocou systému IMI.]¹³</p> <p>b) [V prípade, že nie je možné poskytnúť overenú kópiu,¹⁴ príslušný orgán hostiteľského členského štátu môže overiť pravosť kvalifikácie, osvedčenia a/alebo osobných údajov u príslušného orgánu domovského členského štátu pomocou systému IMI.]¹⁵</p> <p>c) Uznať, aby sa všetky doklady poskytovali v elektronickej forme, a to aj v prípade dočasného poskytovania služieb (vyhlásenie a priložené doklady) [do 28. 12. 2009 pozri poznámku pod čiarou.]¹⁶</p> <p>d) Akceptovať elektronický podpis.</p>
B. PRIJATEĽNÁ PRAX	<p>a) Bežné fotokópie základných dokladov (odborná kvalifikácia, osvedčenie o nadobudnutých právach, osvedčenia o odbornej praxi a „osobné údaje“): príslušný orgán hostiteľského členského štátu môže v prípade pochybností vyžadovať od príslušného orgánu domovského členského štátu potvrdenie pravosti kvalifikácie, osvedčenia a/alebo „osobných údajov“.</p> <p>b) Overené kópie základných dokladov vydaných ktorýmkoľvek orgánom oprávneným vydávať osvedčenia (odborná kvalifikácia, osvedčenie o nadobudnutých právach, osvedčenia o odbornej praxi a „osobné údaje“); v prípade, že nie je možné poskytnúť overenú kópiu¹⁷, príslušný orgán hostiteľského členského štátu môže overiť obsah a pravosť kvalifikácie, osvedčenia a/alebo „osobných údajov“ prostredníctvom administratívnej spolupráce.</p> <p>c) Pokiaľ ide o usadenie, migrantovi možno poskytnúť možnosť, aby požiadal o uznanie prostredníctvom riadne vyplnenej žiadosti (ktorú mu poskytne príslušný orgán).</p>

¹³ Pozri poznámku pod čiarou č. 9.

¹⁴ Pozri rozsudok z 21. marca 2002 vo veci C-298/99 Komisia Európskych spoločenstiev/Talianska republika.

¹⁵ Pozri poznámku pod čiarou č. 9.

¹⁶ V prípade povolaní, na ktoré sa vzťahuje smernica o službách, bude akceptácia elektronických dokladov povinná od 28. 12. 2009, v súlade s článkom 8 smernice o službách (smernica 2006/123/ES).

	<p>d) Migrantovi možno poskytnúť možnosť, aby na podanie vyhlásenia, ktoré možno vyžadovať podľa článku 7 ods. 1 smernice, použil štandardný dokument.</p> <p>e) Uznať, aby migranti posielali vyhlásenie uvedené v článku 7 ods. 1 smernice v elektronickej podobe. [Od 28. 12. 2009 – dátum implementácie smernice o službách 2006/123/ES – e) sa nahrádza takto: „uznať, aby sa v prípade povolání, na ktoré sa vzťahuje smernica o službách, všetky doklady poskytovali v elektronickej forme, a to aj v prípade dočasného poskytovania služieb (vyhlásenie a sprievodné doklady.“]</p>
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Migrant nesmie byť nútený k tomu, aby predložil originály¹⁸ alebo doklady overené konzulárnymi úradmi či vnútroštátnou správou (napríklad prostredníctvom poznámky na okraji stanovenej v Haagskom dohovore), alebo aby predložil doklady na ofrankovanom papieri, ktorý je dostupný len v hostiteľskom členskom štáte.</p> <p>b) Odopretie práva na usadenie alebo odopretie práva na poskytovanie služieb z jediného dôvodu, že migrant nepoužil štandardný dokument.</p> <p>c) Odmietnutie uznania vyhlásenia podľa článku 7 ods. 1 smernice v elektronickej forme [Od 28. 12. 2009 – dátum implementácie smernice o službách 2006/123/ES – c) sa nahrádza takto: „odmietnuť uznať, že v prípade povolání, na ktoré sa vzťahuje smernica o službách, sa všetky doklady poskytujú v elektronickej forme.“]</p>
	6. Preklady, ktoré vyžaduje príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) [Nemal by sa vyžadovať žiadny preklad, zvlášť v prípade povolání patriacich do pôsobnosti hlavy III kapitoly 3 smernice, vzhľadom na to, že označenie kvalifikácie sa uvádza v prílohe k smernici 2005/36/ES; v prípade pochybností sa otázky adresujú príslušnému orgánu domovského členského štátu prostredníctvom systému IMI.]¹⁹</p>
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Preklady možno vyžadovať, iba ak sú skutočne²⁰ potrebné na spracovanie žiadosti.</p> <p>b) Žiadosti o overené alebo schválené preklady sa musia obmedzovať na základné doklady (odborná kvalifikácia, osvedčenie o nadobudnutých právach, „osobné informácie“, osvedčenia o odbornej praxi); (s prihliadnutím na to, že čím viac overených alebo schválených dokladov sa od migranta vyžaduje, tým väčšie výdavky musí znášať)²¹. Neoverené preklady sa však musia akceptovať v prípade kvalifikácií pre povolania, ktoré patria do pôsobnosti hlavy III kapitoly 3 smernice; v prípade pochybností sa otázky adresujú príslušnému orgánu domovského členského štátu prostredníctvom administratívnej spolupráce.</p>

¹⁷ Pozri poznámku pod čiarou č. 14.

¹⁸ Pozri poznámku pod čiarou č. 14.

¹⁹ Pozri poznámku pod čiarou č. 9.

	<p>c) Overené preklady štandardných dokladov, ako sú preukazy totožnosti, pasy atď., sa nesmú vyžadovať.</p> <p>d) Hostiteľský členský štát musí uznať overené alebo schválené preklady z členského štátu pôvodu; migranti sa však môžu slobodne rozhodnúť, v ktorom členskom štáte si chcú obstaráť overený alebo schválený preklad.</p>
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	a) Požiadavky na preklady, ktoré nespĺňajú kritériá stanovené v stĺpci B.
	7. Zhromažďovanie dokladov: stanovená lehota a chýbajúce doklady na účely usadenia
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) Spracovanie žiadostí v lehote kratšej ako tri alebo štyri mesiace stanovené v smernici.</p> <p>b) Spracovanie žiadostí elektronickými prostriedkami [do 28. 12. 2009 pozri poznámku pod čiarou] ²².</p>
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Pred predložením žiadosti o uznanie musia príslušné orgány na požiadanie poskytnúť migrantovi úplný zoznam dokladov, ktoré sa od neho môžu vyžadovať na podporu jeho žiadosti (keď následne kandidát predloží tieto doklady, príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte by mal považovať spis za kompletný, pokiaľ neexistuje náležitý dôvod požiadať o ďalšie doklady). V prípade, že sa vyžadujú overené preklady určitých dokladov (pozri bod 6 kódexu), treba ho informovať, kde ich môže získať.</p> <p>b) V súlade s článkom 51 ods. 1 smernice, príslušný orgán hostiteľského členského štátu musí potvrdiť prijatie žiadosti do jedného mesiaca od jej prijatia a informuje žiadateľa o všetkých chýbajúcich dokladoch, pričom konkrétne uvedie, čo chýba (napríklad kópia dokladu o kvalifikácii, informácie o celkovom trvaní štúdia, predmety štúdia a rozsah, v akom ich študoval; v prípade potreby aj informácia o vyváženosti teoretickej a praktickej časti štúdia atď.); v tomto potvrdení o prijatí žiadosti sa žiadateľovi musí pripomenúť, že lehota nezačne plynúť, kým nepredloží chýbajúce doklady.</p> <p>c) Ak migrant osobitne požiada príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte, či sú doklady, ktoré predložil, úplné, má nárok na poskytnutie tejto informácie.</p> <p>d) V prípade povolaní, ktoré patria do pôsobnosti kapitol I a II hlavy III smernice musia byť žiadatelia pred ukončením trojmesačnej lehoty informovaní, že lehota bude predĺžená o jeden mesiac, pokiaľ príslušný orgán v potvrdení o prijatí žiadosti jasne neuviedol, že postup trvá štyri mesiace.</p> <p>(e) [Od 28. 12. 2009 – dátum implementácie smernice o službách 2006/123/ES –: „spracovanie žiadostí elektronickými prostriedkami v prípade povolaní, na</p>

²⁰ Príkladom je Švédsko, kde sa určitým orgánom môžu predkladať doklady v švédčine, dánčine, nórčine, fínčine, angličtine alebo vo francúzštine.

²¹ Pozri poznámku pod čiarou č. 14.

²² V prípade povolaní, na ktoré sa vzťahuje smernica o službách, bude prijatie elektronických dokladov povinné od 28. 12. 2009, v súlade s článkom 8 smernice o službách (smernica 2006/123/ES).

	ktoré sa vzťahuje smernica o službách“.]
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Žiadosti o ďalšie doklady nezahrnuté do pôvodného zoznamu, ktoré sa žiadateľovi oznámia v potvrdení o prijatí žiadosti, pokiaľ nie sú náležite odôvodnené alebo žiadosti o doklady, ktoré už migrant predložil.</p> <p>b) Nedodržanie lehoty stanovenej podľa smernice.</p> <p>c) Neinformovanie alebo poskytnutie menšieho počtu informácií, ako sa uvádza v stĺpci B.</p>
	8. Zhromažďovanie dokladov: stanovená lehota a chýbajúce doklady na účely overovania kvalifikácií v prípade poskytovania služieb (článok 7 ods. 4 smernice)
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) Spracovanie prípadov podľa článku 7 ods. 4 v lehote kratšej ako stanovuje smernica.</p> <p>b) Doklady zasielané elektronickými prostriedkami [do 28. 12. 2009 pozri poznámku pod čiarou]²³.</p>
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Kontrola kvalifikácií môže byť oprávnená len v prípade regulovaných povolání, ktoré majú dôsledky pre zdravie alebo bezpečnosť verejnosti a na ktoré sa nevzťahuje automatické uznávanie. Takáto predchádzajúca kontrola je možná len vtedy, ak je jej účelom zabrániť závažnému poškodeniu zdravia alebo bezpečnosti príjemcu týchto služieb v dôsledku nedostatočnej kvalifikácie poskytovateľa služieb a ak nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na tento účel.</p> <p>b) V prípade povolání, na ktoré sa nevzťahuje automatické uznávanie, môže príslušný orgán v prípade potreby odporúčať migrantom, aby ihneď po prijatí vyhlásenia poskytli informácie o odbornej príprave, odbornej praxi, nepretržitom odbornom vývoji a/alebo o ďalšej(-ich) odbornej príprave/seminároch. Pokiaľ ide o odbornú prípravu, príslušný orgán sa môže takisto rozhodnúť, že sa obráti na kontaktné miesto, príslušný orgán domovského členského štátu alebo akýkoľvek iný orgán s cieľom získať tieto informácie (pozri bod 4.B h) bod i)).</p> <p>c) Oneskorené prijatie rozhodnutia možno odôvodniť len v prípade, ak sa vyskytnú niektoré z týchto problémov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajú informácie uvedené v článku 7 ods. 1, - chýba jeden doklad alebo niekoľko dokladov uvedených v článku 7 ods. 2, v prípade, že sú relevantné, - pochybnosť o pravosti alebo hodnovernosti jedného z dokladov uvedených v článku 7 ods. 2, - v situáciách, kde je kontrola kvalifikácií oprávnená pri profesiách, na ktoré sa nevzťahuje automatické uznávanie a príslušný orgán nezískal od migranta alebo prostredníctvom kontaktného miesta alebo príslušného orgánu domovského členského štátu alebo ktoréhokoľvek relevantného orgánu v domovskom členskom štáte žiadne informácie o odbornej príprave, ktorú migrant absolvoval, do jedného mesiaca od prijatia vyhlásenia, alebo potrebuje doplňujúce informácie, alebo práve dostal tieto informácie a zatiaľ nemal čas ich preskúmať (pozri bod 4.B písm. h)).

²³ V prípade povolání, na ktoré sa vzťahuje smernica o službách, bude akceptácia elektronických dokladov povinná od 28. 12. 2009, v súlade s článkom 8 smernice o službách (smernica 2006/123/ES).

	<p>Dôvody omeškania musia byť migrantovi oznámené písomne; najmä ak sa nezistili žiadne informácie o odbornej príprave, príslušný orgán hostiteľského členského štátu musí jasne uviesť kroky, ktoré sa podnikli na získanie informácií a dôvody, prečo tieto kroky neboli úspešné.</p> <p>d) Lehota určená na vyriešenie problému musí byť čo najkratšia a nesmie presiahnuť jeden mesiac.</p> <p>e) Dvojmesačná lehota, v rámci ktorej musí príslušný orgán dospieť k rozhodnutiu, plynie od chvíle, kedy sa problém, ktorý sa vyskytol, vyrieši (napríklad príslušný orgán domovského členského štátu potvrdil pravosť dokladu alebo migrant poskytol informácie o odbornej príprave, prípadne sám príslušný orgán hostiteľského členského štátu získal informácie o odbornej príprave atď.). Ak aj napriek vynaloženému úsiliu bolo absolútne nemožné, aby príslušný orgán hostiteľského členského štátu problém vyriešil v rámci tejto jednomsačnej lehoty, príslušný orgán musí prijať rozhodnutie do dvoch mesiacov od konca tejto jednomsačnej lehoty.</p> <p>f) V prípade, že problém sa nedá urýchlene vyriešiť, rozhodnutie by sa malo prijať na základe dokladov a informácií, ktoré sú dostupné.</p> <p>g) Rozhodnutie, ktorým sa migrantovi uloží kompenzačné opatrenie, musí obsahovať informácie uvedené v bode 10.B c) a 12.B b).</p> <p>h) [Od 28. 12. 2009 – dátum implementácie smernice o službách 2006/123/ES –: „Doklady zasielané elektronickými prostriedkami v prípade povolání, na ktoré sa vzťahuje smernica o službách“.]</p>
<p>C. NEPRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) Vyžadovanie dokladov, ktoré nie sú uvedené v bode 4.B.</p> <p>b) Príliš oneskorené prijatie rozhodnutia.</p> <p>c) Poskytnutie menšieho počtu informácií, ako sa uvádza v stĺpci B písm. g).</p>

III. KOMPENZAČNÉ OPATRENIA

	9. Skúška odbornej spôsobilosti na účely usadenia sa v hostiteľskom členskom štáte
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) Frekvencia: podľa požiadaviek, viac ako dve skúšky za rok.</p> <p>b) Príprava: príslušný orgán alebo kontaktné miesto na požiadanie poskytne informácie o všetkých prípravných kurzoch, zoznamy odporúčanej literatúry a vzorové testy.</p> <p>c) Kontaktné miesto alebo príslušný orgán pomáha migrantovi v prípade, že sa pri zápise na skúšku vyskytnú ťažkosti.</p>
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Frekvencia: podľa požiadaviek, viac ako dve zasadnutia za rok; v prípade sezónnych činností²⁴ sa musí zorganizovať niekoľko skúšok a tieto skúšky musia byť sústredené do prvej časti sezóny.</p> <p>b) Príslušný orgán musí kandidátovi sprístupniť zoznam vnútroštátnych orgánov zodpovedných za organizovanie skúšok odbornej spôsobilosti.</p> <p>c) Na to, aby si migrant mohol vybrať medzi skúškou a obdobím odbornej prípravy, príslušný orgán mu musí neodkladne poskytnúť základné informácie o obsahu a organizácii skúšky (stanovená lehota, písomné a/alebo ústne skúšky, možnosti atď.).</p> <p>d) Hneď ako sa migrant rozhodne pre skúšku, príslušný orgán mu neodkladne oznámi administratívne náležitosti, ktoré musí splniť, aby sa mohol zapísať na skúšku odbornej spôsobilosti; musí mať možnosť získať registračný formulár na skúšku odbornej spôsobilosti.</p> <p>e) Migranti majú možnosť skúšku opakovať. V pravidlách, ktoré upravujú počet opakovaní skúšky, sa musí zohľadňovať vnútroštátny postup (s náležitým zreteľom na zásadu nediskriminovania).</p>
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Frekvencia: menej ako dve skúšky za rok, v prípade sezónnych činností menej, ako sa uvádza v stĺpci B písm. a).</p> <p>b) Poskytnutie menšieho počtu informácií, ako sa uvádza v stĺpci B.</p> <p>c) Uloženie kompenzačného opatrenia bez toho, že by sa migrantovi poskytla možnosť preukázať, že chýbajúce znalosti alebo spôsobilosť nadobudol prostredníctvom odbornej praxe a/alebo dodatočnej odbornej prípravy a/alebo nepretržitého odborného vývoja a/alebo účasti na seminári.</p>

²⁴ Najmä v prípade lyžiarskych inštruktorov, ako sa vyžaduje v rozhodnutiach o udeľovaní výnimiek (http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/general-system_otherprof_ski_instructors_en.htm).

	10. Skúška odbornej spôsobilosti na účely poskytovania dočasných služieb v hostiteľskom členskom štáte
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) Príprava: príslušný orgán alebo kontaktné miesto na požiadanie poskytne informácie o všetkých prípravných kurzoch, zoznamy odporúčanej literatúry a vzorové testy.</p> <p>b) Kontaktné miesto alebo príslušný orgán pomáha migrantovi v prípade, že sa pri zápise na skúšku vyskytnú ťažkosti.</p> <p>c) Migrant by mal mať možnosť opakovať skúšku do jedného mesiaca po neúspešnom pokuse.</p>
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p>a) V prípade, že migrant neposkytol spolu s vyhlásením žiadne informácie o odbornej praxi, dodatočnej odbornej príprave a/alebo nepretržitom odbornom vývoji a/alebo o účasti na seminároch, v prvom rade sa mu musí poskytnúť možnosť preukázať, že chýbajúce znalosti alebo spôsobilosť nadobudol prostredníctvom odbornej praxe a/alebo nepretržitého odborného vývoja a/alebo dodatočnej odbornej prípravy a/alebo účasti na seminároch.</p> <p>b) Frekvencia skúšok: podľa potreby a so zreteľom na to, že skúška sa musí uskutočniť do jedného mesiaca po prijatí rozhodnutia, ktorým sa ukladá jej vykonanie.</p> <p>c) V rozhodnutí, v ktorom sa vyžaduje, aby migrant prostredníctvom skúšky preukázal, že nadobudol chýbajúce znalosti, sa kandidáti musia informovať o dátume, mieste konania skúšky, obsahu a organizácii skúšky (stanovená lehota, písomné a/alebo ústne testy, možnosti atď.). V rozhodnutí tiež musí byť uvedené, že ak sa do jedného mesiaca neukončia všetky postupy, pokiaľ ide o skúšku, vrátane výsledkov skúšky, migrant môže poskytovať službu.</p> <p>d) Migranti majú možnosť opakovať skúšku. V takých prípadoch migranti nemusia začínať celý postup odznova; nová skúška by sa mala zorganizovať čo najskôr. V pravidlách, ktoré upravujú počet opakovaní skúšky, sa musí zohľadňovať vnútroštátny postup (s náležitým zreteľom na zásadu nediskriminovania).</p>
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Uloženie kompenzačného opatrenia bez toho, že by sa migrantovi poskytla možnosť preukázať, že chýbajúce znalosti alebo spôsobilosť nadobudol prostredníctvom odbornej praxe a/alebo dodatočnej odbornej prípravy a/alebo nepretržitého odborného vývoja a/alebo účasti na seminároch.</p> <p>b) Poskytnutie menšieho počtu informácií alebo priznanie menšieho počtu práva, ako sa uvádza v stĺpci B.</p>
	11. Adaptačné obdobie na usadenie sa v hostiteľskom členskom štáte
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) Príslušný orgán alebo kontaktné miesto na požiadanie poskytne migrantovi pre informáciu poučenie z úspešných adaptačných období (napríklad zoznamy odporúčanej literatúry).</p> <p>b) Pokiaľ je to možné, migrant by mal mať možnosť slobodne si vybrať odborného školiteľa a miesto, kde stráví adaptačné obdobie pod jeho dohľadom.</p> <p>c) Kontaktné miesto alebo príslušný orgán pomáha migrantovi v prípade ťažkostí pri hľadaní miesta, kde stráví adaptačné obdobie.</p>

<p>B. PRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) Na to, aby si migrant mohol vybrať medzi skúškou a obdobím odbornej prípravy, príslušný orgán mu musí neodkladne poskytnúť základné informácie o obsahu a organizácii adaptačného obdobia.</p> <p>b) Hneď ako sa migrant rozhodne pre adaptačné obdobie, príslušný orgán mu neodkladne oznámi administratívne náležitosti, ktoré musí splniť, aby sa mohol prihlásiť na adaptačné obdobie.</p> <p>c) Ak to vnútroštátne štruktúry hostiteľskej krajiny umožňujú, migrant môže počas adaptačného obdobia dostávať plat; to však neznamená, že má na to právo; v každom prípade musí dostať informáciu o tejto otázke.</p> <p>d) V prípade, že na vnútroštátnej úrovni je definovaný štatút praktikanta, na základe zásady rovnakého zaobchádzania sa musí uplatňovať aj na migrantov.</p> <p>e) Hostiteľský členský štát môže preniesť zodpovednosť za organizovanie adaptačných období na oprávnené zariadenia a/alebo odborných školiťov. Prípravy na adaptačné obdobie by však nemali byť také odrádzajúce, aby pre migranta predstavovali nepriamu a neprimeranú prekážku (napríklad: príliš veľká vzdialenosť na miesto, kde má tráviť dobu odbornej prípravy, príliš obmedzujúce podmienky atď.). Migrant by mal mať k dispozícii zoznam zariadení/ľudí zodpovedných za adaptačné obdobia v súvislosti s povoláním, ktoré chce vykonávať.</p>
<p>C. NEPRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) Uloženie kompenzačného opatrenia bez toho, že by sa migrantovi poskytla možnosť preukázať, že chýbajúce znalosti alebo spôsobilosť nadobudol prostredníctvom odbornej praxe a/alebo dodatočnej odbornej prípravy a/alebo nepretržitého odborného vývoja a/alebo účasti na seminároch.</p> <p>b) Poskytnutie menšieho počtu informácií, ako sa uvádza v stĺpci B.</p>
<p>12. Adaptačné obdobie na účely poskytovania dočasných služieb v hostiteľskom členskom štáte</p>	
<p>A. NAJLEPŠIA PRAX</p>	<p>a) Príslušný orgán alebo kontaktné miesto na požiadanie poskytne migrantovi pre informáciu poučenie z úspešných adaptačných období (napríklad zoznamy odporúčanej literatúry).</p>
<p>B. PRIJATELNÁ PRAX</p>	<p>a) V prípade, že migrant neposkytol spolu s vyhlásením žiadne informácie o odbornej praxi a/alebo dodatočnej odbornej príprave a/alebo nepretržitom odbornom vývoji a/alebo o účasti na seminároch, v prvom rade sa mu musí poskytnúť možnosť preukázať, že chýbajúce znalosti alebo spôsobilosť nadobudol prostredníctvom odbornej praxe, nepretržitého odborného vývoja a/alebo dodatočnej odbornej prípravy a/alebo účasti na seminároch.</p> <p>b) V rozhodnutí, v ktorom sa vyžaduje, aby migrant preukázal, že nadobudol chýbajúce znalosti počas adaptačného obdobia, musia kandidáti dostať informácie o dátume začatia, mieste, trvaní, obsahu obdobia odbornej prípravy; musia tiež dostať informácie o plate a o postavení. Adaptačné obdobie musí byť ukončené a výsledky oznámené do jedného mesiaca od tohto rozhodnutia; v dôsledku toho možno adaptačné obdobie navrhnúť len ak jeho trvanie nepresiahne jednomesačnú lehotu; v rozhodnutí sa tiež musí uviesť, že ak adaptačné obdobie nebude zorganizované do jedného mesiaca, migrant môže poskytovať službu.</p> <p>c) Prípravy na adaptačné obdobie by však nemali byť také odrádzajúce, aby pre migranta predstavovali nepriamu a neprimeranú prekážku.</p>

	<p>d) Ak to vnútroštátne štruktúry hostiteľskej krajiny umožňujú, migrant môže počas adaptačného obdobia dostávať plat; to však neznamená, že má na to právo; v každom prípade musí dostať informáciu o tejto otázke.</p> <p>e) V prípade, že je na vnútroštátnej úrovni definovaný štatút praktikanta, na základe zásady rovnakého zaobchádzania sa musí uplatňovať aj na migrantov.</p>
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Uloženie kompenzačného opatrenia bez toho, že by sa migrantovi poskytla možnosť preukázať, že chýbajúce znalosti alebo spôsobilosť nadobudol prostredníctvom odbornej praxe a/alebo dodatočnej odbornej prípravy a/alebo nepretržitého odborného vývoja a/alebo účasti na seminároch.</p> <p>b) Poskytnutie menšieho počtu informácií, ako sa uvádza v stĺpci B.</p>

IV. POPLATKY

	13. Poplatky, ktoré platí migrant v hostiteľskom členskom štáte v prípade usadenia sa a v prípade kontroly kvalifikácií podľa článku 7 ods. 4 (poskytovanie služieb)
A. NAJLEPŠIA PRAX	a) Žiadne poplatky.
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p>Od migranta sa môže vyžadovať, aby zaplatil poplatky za spracovanie svojej žiadosti, skúšku odbornej spôsobilosti alebo za adaptačné obdobie, za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poplatky by nemali presahovať skutočné náklady poskytovanej služby; b) poplatky by mali byť porovnateľné s poplatkami, ktoré platia štátni príslušníci hostiteľského členského štátu za podobných okolností; c) poplatky nesmú byť stanovené v takej výške, ktorá by v praxi neumožnila uplatňovať práva stanovené v smernici; d) paušálne poplatky je možné uložiť za predpokladu, že ich možno odôvodniť s použitím priemerných nákladov spojených so spracovaním žiadosti.
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<ul style="list-style-type: none"> a) Vyberanie poplatkov, ktoré nespĺňajú kritériá uvedené v stĺpci B. b) Vyberanie poplatkov v súvislosti s vyhlásením podľa článku 7 (voľné poskytovanie služieb); neplatí to v prípadoch patriacich do pôsobnosti článku 7.4.

V. PRAVIDLÁ TÝKAJÚCE SA ODÔVODNENÝCH ROZHODNUTÍ A ODVOLANÍ

14. Pravidlá týkajúce sa odôvodnených rozhodnutí a odvolaní	
A. NAJLEPŠIA PRAX	<p>a) V rozhodnutí, ktoré prijal príslušný orgán, sa uvedie právo migranta na odvolanie, stanoví sa postup, ktorý treba dodržať a najmä lehota na odvolanie v príslušnom členskom štáte.</p> <p>b) Migrant dostane informácie o mimosúdnych postupoch a najmä o internetovej adrese SOLVIT-u.</p>
B. PRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Všetky prijaté rozhodnutia sa musia odôvodniť.</p> <p>b) Príslušný orgán musí informovať migranta o zákonom (administratívnom) práve na odvolanie, stanoví postup, ktorý sa má dodržať a lehotu na odvolanie v príslušnom členskom štáte; migrant by mal byť tiež informovaný o dôsledkoch v prípade, že orgán zodpovedný za spracovanie žiadosti neodpovie v stanovenej lehote.</p> <p>c) Kontaktné miesto na žiadosť migranta poskytne ďalšie informácie o SOLVIT-e²⁵ a ak ho migrant o to požiada, poskytne pomoc.</p>
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	<p>a) Neposkytnutie dôvodov alebo uspokojivých dôvodov. Argumenty založené na „akademickom uznávaní“ sú neprijateľné.</p> <p>b) Neposkytnutie informácií o práve migranta na odvolanie.</p>

²⁵ <http://ec.europa.eu/solvit/index.htm>

VI. KOORDINÁCIA

	15. Koordinácia
A. NAJLEPŠIA PRAX	a) Pravidelné stretnutia príslušných orgánov, ktoré sa zaoberajú rôznymi profesiami v rámci členského štátu, s cieľom výmeny skúseností. b) Sieť kontaktných miest na úrovni EÚ.
B. PRIJATELNÁ PRAX	a) Pravidelný kontakt na vnútroštátnej úrovni medzi vnútroštátnymi koordinátormi a príslušnými orgánmi priamo alebo nepriamo prostredníctvom sprostredkovateľov. b) Kontakt medzi koordinátormi z rôznych členských štátov na úrovni EÚ. c) Pravidelný kontakt medzi kontaktnými miestami.
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	a) Menší kontakt alebo slabšia koordinácia, ako sa uvádza v stĺpci B.

VII. JAZYKOVÉ ZNALOSTI

16. Jazykové znalosti	
A. NAJLEPŠIA PRAX	a) Príslušný orgán hostiteľského členského štátu si môže v prípade pochybností o správnosti kvalifikácie alebo dokladov preukazujúcich jazykové znalosti vyžiadať od príslušného orgánu domovského členského štátu potvrdenie o správnosti kvalifikácie alebo dokladu preukazujúceho jazykové znalosti pomocou administratívnej spolupráce [a systému IMI] ²⁶ .
B. PRIJATELNÁ PRAX	Uznávanie odborných kvalifikácií nesmie byť podmienené jazykovými znalosťami, pokiaľ nie je súčasťou kvalifikácie (napríklad logopédi). Požiadavky na jazykové znalosti nesmú presahovať rámec toho, čo je potrebné a primerané na vykonávanie povolania v hostiteľskom členskom štáte. Možno ich posudzovať iba v každom jednotlivom prípade; za osvedčenie o jazykových znalostiach by sa mal považovať jeden z týchto dokladov: a) kópia dokladu o kvalifikácii nadobudnutej v jazyku hostiteľského členského štátu; b) kópia dokladu o kvalifikácii potvrdzujúceho znalosť jazyka(ov) hostiteľského členského štátu (napríklad vysokoškolský titul, doklad o kvalifikácii od obchodnej komory, doklady o kvalifikácii, ktoré vydávajú uznávané jazykové inštitúcie, ako je napríklad Goetheho inštitút); c) dôkaz o predchádzajúcej odbornej praxi na území hostiteľského členského štátu; d) v prípade, že migrant neposkytne dôkazy uvedené v písmenách a) až c), možno mu uložiť, aby absolvoval vhodný pohovor alebo test (ústny a/alebo písomný).
C. NEPRIJATELNÁ PRAX	a) Podmieniť uznanie kvalifikácie jazykovými znalosťami, ak nie sú súčasťou kvalifikácie (napríklad logopédi). b) Akceptácia dokladov vydaných iba určitými druhmi inštitúcií a požiadavka, aby migrant predložil originály alebo doklady overené konzulárnymi úradmi alebo vnútroštátnou správou (napríklad prostredníctvom poznámky na okraji v Haagskom dohovore), alebo aby poskytol doklady na ofrankovanom papieri, ktorý je dostupný len v hostiteľskom členskom štáte. c) Zavedenie pravidelného skúšania.

²⁶ Pozri poznámku pod čiarou č. 9.

Príloha A

Informácie, ktoré má poskytnúť domovský členský štát o „rovnakom zaobchádzaní s kvalifikáciami“ podľa článku 12 smernice 2005/36/ES

1 Opis povolania a rozsah činností, ku ktorým obidve kvalifikácie umožňujú prístup.

--

2 Potvrdenie, že z kvalifikácie uvedenej v bode 4 vyplývajú rovnaké práva v súvislosti s prístupom a výkonom regulovaného povolania v domovskom členskom štáte ako z kvalifikácie uvedenej v bode 5 a stručný opis týchto práv.

--

3 Údaj, či boli kvalifikácii uvedenej v bode 4 udelené rovnaké práva, alebo či sa vzťahuje na inú situáciu.

--

4 Opis úrovne, trvania odbornej prípravy a akýchkoľvek iných relevantných charakteristík kvalifikácie, ktorá sa považuje za rovnocennú.

--

5 Opis kvalifikácie, ktorá sa považuje za rovnocennú s druhou kvalifikáciou.

--

6 Údaj o príslušných orgánoch, ktoré vydávajú kvalifikácie.

--

PRÍLOHA B
KATEGÓRIE DOKLADOV OSVEDČUJÚCICH ZÁKONNÉ USADENIE PODĽA
ČLÁNKU 7 ods. 2 písm. b) SMERNICE 2005/36/ES

I. Doklady uvedené ďalej v texte sa považujú za doklady, ktoré poskytujú dôkaz o zákonom usadení kvalifikovaných odborníkov v ich domovskom členskom štáte na účely poskytovania služieb v hostiteľskom členskom štáte za predpokladu, že spĺňajú tieto podmienky:

- osvedčujú, že osoba je zákonne usadená¹, keď predloží vyhlásenie po prvýkrát a
- označujú príslušnú profesiu.

Žiadne ďalšie doklady sa nemôžu vyžadovať, ak doklad osvedčuje aj skutočnosť, že migrant nemá výkon svojej profesie zakázaný v čase predloženia osvedčenia o zákonom usadení.

A) PROFESIA JE REGULOVANÁ V ČLENSKOM ŠTÁTE USADENIA

Na osvedčenie o zákonom usadení sa môže požadovať iba jeden z ďalej uvedených dokladov a migrant sa rozhodne, ktorý doklad je najvhodnejší.

SAMOSTATNE ZÁROBKOVO ČINNÉ OSOBY

(Nasledujúce doklady sú v zásade k dispozícii vo všetkých členských štátoch alebo vo väčšine z nich)

- osvedčenie od príslušného orgánu **alebo**
- osvedčenie od profesijných organizácií, ktoré sú členským štátom poverené regulovaním podmienok prístupu a výkonu profesie **alebo**
- kópia odbornej licencie **alebo**
- kópia obchodného registra/registra ekonomických subjektov/registra spoločností **alebo**

(Nasledujúce dodatočné doklady sú v zásade k dispozícii v uvedených členských štátoch)

- výpis z registra profesionálov vedeného príslušným orgánom:

CY /AT (pre psychoterapeutov, zdravotných psychológov, klinických psychológov, hudobných terapeutov a odborníkov v oblasti účtovníctva: Výpis zo zoznamu treba vytlačiť z internetu) **/LU**

---

¹Podľa článku 7 ods. 2 písm. b) smernice 2005/36/ES je profesionál zákonne usadený v členskom štáte, keď má v tomto štáte právo vykonávať profesiu, na ktorú má kvalifikáciu. Znamená to, že v čase, keď má profesionál v úmysle poskytovať služby v inom členskom štáte, nemá výkon svojej profesie zakázaný v členskom štáte usadenia. Neznamená to však, že tento profesionál musí skutočne vykonávať svoju profesiu v členskom štáte usadenia v čase, keď má v úmysle poskytovať službu v inom členskom štáte. Ak však profesia, na ktorú má profesionál kvalifikáciu v členskom štáte usadenia, nie je v tomto členskom štáte regulovaná, musel vykonávať túto profesiu aspoň dva roky počas posledných desiatich rokov.

alebo

- doklad o sociálnom zabezpečení (potvrdenie zo sociálnej poisťovne):

BG – kópia z registra sociálneho zabezpečenia alebo doklad vydaný Národným inštitútom sociálneho zabezpečenia/ **LU**

alebo

- doklad o zaplatení dane:

BG /EL /ES /LU

alebo

- osvedčenie o bezúhonnosti

BG (vydané príslušným regionálnym súdom alebo registračným úradom)

alebo

- profesijná občiansko-právna zodpovednosť / osvedčenie:

BG/ PL (odhadcovia, správcovia nehnuteľnosti, realitní agenti – okrem odbornej licencie)

alebo

- výhlásenie obstarávateľov:

BG (pre samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré nie sú členmi komory alebo profesijnej organizácie);

ZAMESTNANCI

(Nasledujúce doklady sú v zásade k dispozícii vo všetkých členských štátoch alebo vo väčšine z nich)

- osvedčenie od príslušného orgánu **alebo**

- osvedčenie od profesijných organizácií, ktoré sú členským štátom poverené regulovaním podmienok prístupu a výkonu profesie alebo

- kópia odbornej licencie alebo

(Nasledujúce dodatočné doklady sú k dispozícii v uvedených členských štátoch)

- výpis z registra profesionálov, ktorý má príslušný orgán:

CY /AT (pre psychoterapeutov, zdravotných psychológov, klinických psychológov, hudobných terapeutov a odborníkov v oblasti účtovníctva: výpis zo zoznamu treba vytlačiť z internetu) /**LU**

alebo

výpis z registra zamestnancov spoločnosti:
FR (pre záležitosti týkajúce sa pohrebu)

alebo

- doklad o sociálnom zabezpečení (potvrdenie zo sociálnej poisťovne):
BG – kópia z registra sociálneho zabezpečenia alebo doklad vydaný Národným inštitútom sociálneho zabezpečenia/ **LU**

alebo

- doklad o zaplatení dane:
BG /ES /LU

alebo

- osvedčenie o bezúhonnosti
BG (vydané príslušným regionálnym súdom alebo registračným úradom)

alebo

- výplatné pásky
FR;

- profesijná občiansko-právna zodpovednosť / osvedčenie:
PL (odhadcovia, správcovia nehnuteľnosti, realitní agenti – okrem odbornej licencie)

B) PROFESIA NIE JE REGULOVANÁ V ČLENSKOM ŠTÁTE USADENIA

Na osvedčenie o zákonom usadení sa môže požadovať iba jeden z ďalej uvedených dokladov a migrant sa rozhodne, ktorý doklad je najvhodnejší.

1) SAMOSTATNE ZÁROBKOVO ČINNÉ OSOBY

(Nasledujúce doklady sú v zásade k dispozícii vo všetkých členských štátoch alebo vo väčšine z nich)

- odborná licencia **alebo**

- kópia obchodného registra/registra ekonomických subjektov/registra spoločností **alebo**

- osvedčenie od profesijných organizácií **alebo**

(Nasledujúce dodatočné doklady sú k dispozícii v uvedených členských štátoch)

- doklad o sociálnom zabezpečení (potvrdenie zo sociálnej poisťovne):
BG (kópia z registra sociálneho zabezpečenia alebo doklad vydaný Národným inštitútom sociálneho zabezpečenia) / **CY /LU /PT**

alebo

- doklad o zaplatení dane:

BG /DE / /EL /ES /LU /UK [(informácie o zdanení z Daňového a colného úradu Jej veličenstva (HM Revenue and Customs) alebo posledný výpis z účtu] /**PT**

alebo

evidenčné číslo daňovníka

UK

alebo

- registračné číslo DPH

UK

alebo

- osvedčenie o bezúhonnosti:

BG (vydané príslušným regionálnym súdom alebo registračným úradom)

alebo

- vyhlásenie obstarávateľov:

BG /DE [osoby v slobodnom povolání, ktoré sú samostatne zárobkovo činné a nie sú členmi komory (napr. turistický sprievodca) môžu iba predložiť osvedčenia vydané obstarávateľmi spolu s dokladom vydaným miestnym daňovým úradom]/ **UK**

alebo

- kópie zmlúv

UK

alebo

- doklad z účtárne

UK

alebo

- osvedčenie o zákonom usadení od príslušného orgánu:

DK (doklad potvrdzujúci absenciu sankcií) /**LT** (osvedčenie o samostatnej zárobkovej činnosti) /**PL** [pre povolania podľa prílohy IV, osvedčenie vydané maršálmi vojvodstva alebo (provinčnými) úradmi práce vojvodstva];

alebo

- osvedčenie o registrácii od príslušného orgánu:

CZ (pre samostatne zárobkovo činného živnostníka: potvrdenie registrácie od profesijnej organizácie alebo príslušného orgánu) /**DK**.

2) ZAMESTNANCI

(Nasledujúce doklady sú v zásade k dispozícii vo všetkých členských štátoch alebo vo väčšine z nich)

- osvedčenie od profesijných organizácií **alebo**

- odborná licencia **alebo**

- osvedčenie zamestnávateľa potvrdzujúce odbornú prax trvajúcu minimálne dva roky počas posledných desiatich rokov spolu s dokladom o sociálnom zabezpečení (potvrdenie zo sociálnej poisťovne) alebo dôkazom o platbe daní **alebo**

(Nasledujúce dodatočné doklady sú k dispozícii v uvedených členských štátoch)

- doklad o sociálnom zabezpečení (potvrdenie zo sociálnej poisťovne):

BG (kópia z registra sociálneho zabezpečenia alebo doklad vydaný Národným inštitútom sociálneho zabezpečenia/ kópia z registra priebehu zamestnania)/**LU /PT**

alebo

- doklad o zaplatení dane:

BG /ES /LU /UK [informácie o zdanení z Daňového a colného úradu Jej veličenstva (HM Revenue and Customs)] alebo kópia tlačiva P60 (ročný výkaz ziskov a strát za predchádzajúci fiškálny rok) /**PT**

alebo

- výplatné pásky

BG /FR

alebo

- osvedčenie potvrdzujúce zákonné usadenie od príslušného orgánu:

DK (doklad potvrdzujúci absenciu disciplinárnych sankcií) /**PL** [pre povolania podľa prílohy IV, osvedčenie vydané maršálmi vojvodstva alebo (provinčnými) úradmi práce vojvodstva];

alebo

- osvedčenie o registrácii od príslušného orgánu:

ES (pre zamestnancov vo verejnom sektore a pre zdravotnícke povolania)

II. Jeden z nasledujúcich dokladov sa môže vyžadovať, ak doklady uvedené v bode 1) neosvedčujú skutočnosť, že migrant nemá výkon profesie zakázaný v čase predloženia osvedčenia o zákonomnom usadení. Z dokladu musí jasne vyplývať, že osoba nemá výkon profesie zakázaný. V prípade, že je profesia v domovskom štáte regulovaná, vyžaduje sa jeden z týchto dokladov iba vo výnimočných prípadoch, keďže v zásade by vždy malo

byť možné z úradných dokladov uvedených v bode I.A určiť, či nemá osoba výkon profesie zakázaný.

- výpis z registra trestov **alebo**

- osvedčenie o tom, že osoba nemá záznam v registri trestov, vydané príslušným orgánom (napr. súd alebo polícia) **alebo**

- osvedčenie od profesijných organizácií.